

Bokslut och dess användning i företaget

Saneerausliike Falck Oy

Kimmo Klemetti

Kimmo Klemetti

EXAMENSARBETE	
Arcada	
Utbildningsprogram:	Företagsekonomi
Identifikationsnummer:	3202
Författare:	Kimmo Klemetti
Arbetets namn:	Bokslut och dess användning i företaget Saneerausliike Falck Oy
Handledare (Arcada):	Maj-Britt Granström
Uppdragsgivare:	Saneerausliike Falck Oy
<p>Sammandrag:</p> <p>Detta arbete är en utredning över hur man inom företaget Saneerausliike Falck Oy skulle kunna använda sig av bokslutet och den övriga ekonomiska informationen som man har tillgång till för operativa och långsiktiga beslut. Saneerausliike Falck Oy är ett litet byggnadsföretag som håller på med saneringsarbeten. Bokslutet är någonting som man inte är insatt i vad bokslutet egentligen innehåller eller hur man kan använda sig av denna information. Syfte med denna undersökning är att visa för företaget Saneerausliike Falck Oy hur bokslutet byggs upp av och hur man kan utnyttja det för att förverkliga framtida planer. Arbetet består av en teori del och praktisk del. I teoridelen utreder jag vad bokslutet innehåller för information, jag redogör också för begreppet bokslutsanalys och hur man skall gå till väga då man gör en bokslutsanalys. I den praktiska delen kopplar jag ihop teorin med företagets behov och kommer fram med konkreta exempel för i vilka situationer man skulle kunna använda sig av bokslutet och den övriga ekonomiska informationen som man har tillgång till i företaget. Små företag brukar eventuellt inte använda sig så mycket av bokslutsinformationen i det dagliga arbetet, men denna utredning visar att man kan ha en viss nytta av bokslutsinformationen då man fattar vissa beslut i företaget Saneerausliike Falck Oy.</p>	
Nyckelord:	Saneerausliike Falck Oy, Byggnadsbranchen, Bokslut, Bokslutsanalys
Sidantal:	43
Språk:	Svenska
Datum för godkännande:	

DEGREE THESIS	
Arcada	
Degree Programme:	Företagsekonomi
Identification number:	3202
Author:	Kimmo Klemetti
Title:	
Supervisor (Arcada):	Maj-Britt Granström
Commissioned by:	Saneerausliike Falck Oy
<p>Abstract:</p> <p>The purpose of this investigation was to show the company Saneerausliike Falck Oy what kind of information you could get from the companies financial statement and how this information could be used to help this company achieve it's goals. This investigation consists of a theoretical and a practical part. The theory was compiled from literature and internet sources, in the theoretical part I will explain what kind of information the financial statements contains, and how you could extract this information by doing a balance sheet analysis which involves adjustment of the balance sheet, key ratio analysis and trend analysis. In the practical part the theoretical part was combined with the companies needs and future plans to come up with concrete examples of situations when the information from the financial statements could be used for help. Saneerausliike Falck Oy has not been using the financial statements in their daily work, which is quite common in small companies. This investigation however shows that there in fact are situations were even a small company could gain from using the information from the financial statements. These situations involve tasks like paying wages, debts and making investments.</p>	
Keywords:	Saneerausliike Falck Oy, construction sector, financial statements, balance sheet analysis.
Number of pages:	43
Language:	Swedish
Date of acceptance:	

INNEHÅLL / CONTENTS

1. INLEDNING	6
1.1 Syfte och metod	7
2. ALLMÄNT OM BYGGNADSBRANSCHEN	8
2.1 Saneerausliike Falck Oy.....	10
2.1.1 SWOT-analys av företaget Saneerausliike Falck Oy	11
3. BOKSLUT	13
3.1 Resultaträkningen	15
3.2 Balansräkningen.....	16
3.3 Bilagorna	17
3.4 Bokslutsanalys	17
3.5 Hur gör man en bokslutsanalys	19
3.6 Justering av resultaträkningen	20
3.7 Justering av balansräkningen.....	22
3.8 Procentbaserat bokslut och trendanalys	26
3.9 Nyckeltalsanalys.....	27
3.9.1 Lönsamhet.....	28
3.9.2 Betalningsförmåga	30
3.9.3 Soliditet.....	32
4. BOKSLUTET I DET DAGLIGA ARBETET HOS SANEERAUSLIKE FALCK O....	32
4.1 Justering av Saneerausliike Falck Oy:s bokslut.....	35
4.2 Den ekonomiska informationen som hjälpmedel.....	37
5. AVSLUTNING	40
Källor.....	42
Bilagor	44

1. INLEDNING

Det officiella bokslutet innehåller mycket information om ett företag. Genom att tolka och analysera talen i bokslutet kan man dra slutsatser om företagets lönsamhet, betalningsförmåga etc., men också dra slutsatser om hur det kommer att se ut i framtiden.

För många små företagare är bokslutet bara ett papper med siffror som man får av bokföraren. Företagaren är bara insatt i att få sitt jobb gjort så snabbt som möjligt och därefter påbörja nästa projekt. Man kanske inte vet, eller inte är intresserad av vad bokslutet egentligen kan berätta om företaget.

Det är rätt så dåliga tider inom byggbranschen och därför är det bra att kanske få lite nya verktyg för att upprätthålla verksamheten och även utveckla den. Statistiskt sätt brukar det också vara svårt för nya företag de första fem åren, och om man endast verkat i några år, kan det vara bra att göra en analys och se att allting är så bra som det verkar. Det är nyttigt för alla företag att ha information om t.ex. företagets lönsamhet och avkastning.

Man har också varit positivt inställda till min analys inom företaget, eftersom man inte är så bekant med bokslutet från förut. Själva undersökningen av företaget kommer jag att göra som en kvalitativ och kvantitativ undersökning i samarbete med företagets ägare.

I denna undersökning kommer jag att redogöra för vad det officiella bokslutet egentligen är, vad det innehåller och hur man skulle kunna utnyttja det i företagets verksamhet. Jag kommer att göra denna undersökning för företaget Saneerausliike Falck Oy som är ett litet nygrundat byggföretag.

Bokslutet har inte egentligen använts för att analysera verksamheten inom Saneerausliike Falck Oy.

1.1 Syfte och metod

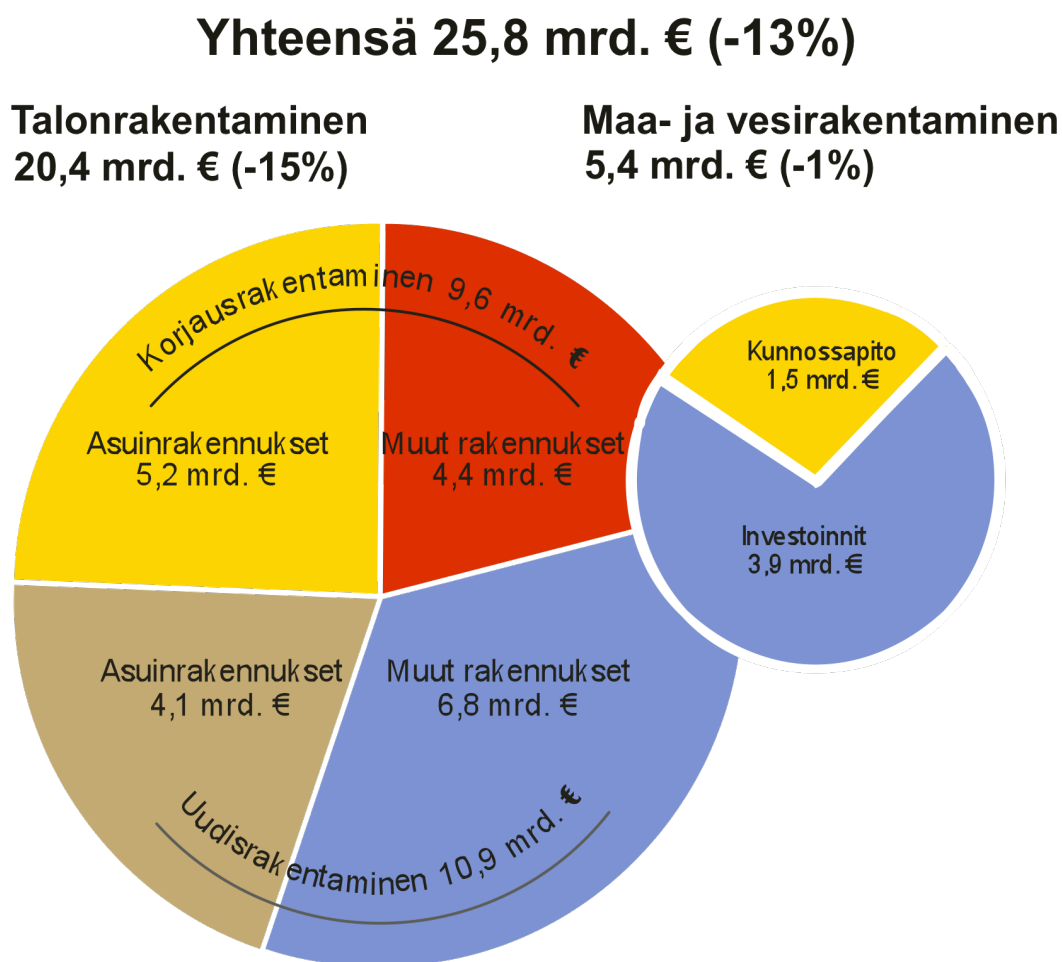
Syfte med denna undersökning är att visa företaget Saneerausliike Falck Oy vad bokslutet byggs upp av och hur man skulle kunna utnyttja det för att förverkliga framtida planer. Jag kommer att intervjua Saneerausliike Falck Oy:s ägare för att få veta vilka framtida planer man har för företaget. Utredningen kommer att ta upp vad bokslutet berättar och hur man skulle kunna använda det inom företaget för att försöka förverkliga dessa planer.

Denna kvalitativa utredning redogör för hur den ekonomiska informationen kan utnyttjas i ett litet företag. Den kvalitativa undersökningsmetoden lämpar sig bra för företagsekonomiska utredningar. (Bryman & Bell, 2005 s.297). Utredningen kommer att ta upp vad det officiella bokslutet egentligen innehåller för information och hur man kan använda sig av denna information genom att teoretiskt redogöra för hur och av vad bokslutet byggs upp. Intervjuer hör till de mest använda metoderna inom kvalitativa utredningar (Bryman & Bell, 2005 s.360). Saneerausliike Falck Oy:s ägare kommer att intervjuas för att få veta vad han har för planer för företagets framtid. Efter detta visas det hurdan information man kan få ut av det officiella bokslutet för att få stöd och hjälp för att man skall kunna göra de nödvändiga besluten för att förverkliga dessa planer. Undersökningen kommer att redogöra för hur Saneerausliike Falck Oy kan kombinera informationen som bokslutet erbjuder till sina egna behov.

Jag känner bra till företaget och dess ägare, vilket gör det lättare för mig att diskutera om företaget och dess målsättningar för framtiden. Arbetet görs ur företagets synvinkel.

2. ALLMÄNT OM BYGGNADSBRANSCHEN

Byggnadsbranschen är en stor och viktig bransch för Finland som år 2009 hade en omsättning på 25,8 miljarder euro, och sysselsätter 173 000 människor i Finland. Hela byggnadsbranschens värde sjönk med 8 % år 2009. Byggbranschen delas ofta in i husbygge och land- och vattenbygge. Husbygge däremot delas in i renoveringsuppbyggnad och nybygge. Från figuren nedan kan man se hur byggbranschens totala omsättning på 25,8 miljarder delas upp. (RT suhdannekatsaus 1, 2010)

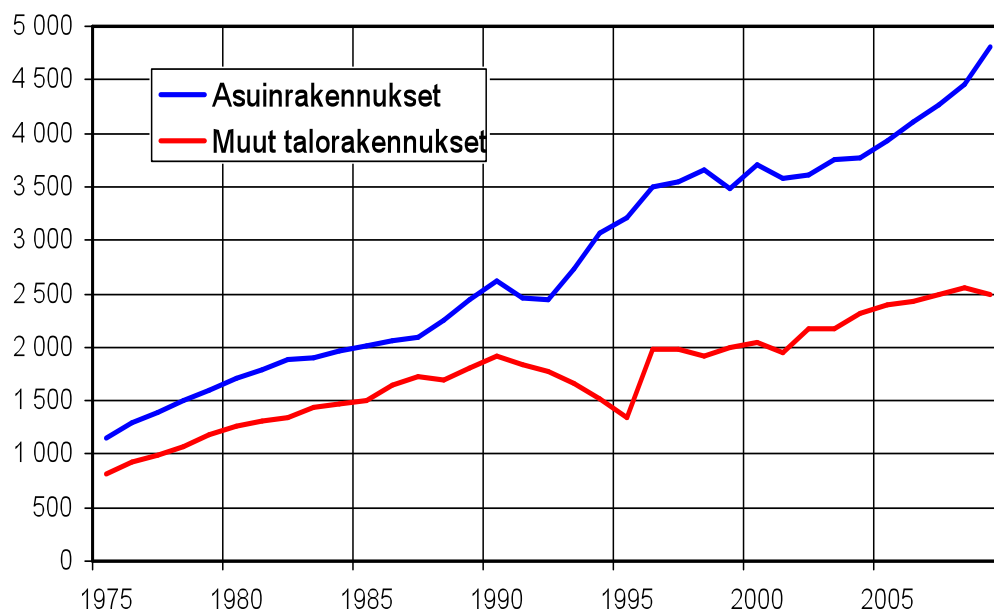

Figur 1. Byggbranschens värde år 2009. (RT suhdannekatsaus 2, 2010)

Det ser bra ut för dem som håller på med renoveringsuppbyggnad och sanering, även i framtiden. Renoveringsuppbyggnaden ökade med 4 % även år 2009, fastän hela byggnadsbranschen minskade med 8 %. Det sammanlagda värdet på renoveringsuppbyggnandet var år 2009 9,1 miljarder euro, så det är frågan om en stor marknad. Renoveringsuppbyggnaden räknas öka även de kommande åren, man räknar med att det finns 630 000 bostäder som är i behov av en grundrenovering. (RT suhdanne katsaus 3, 2010)

Ökningen och den ljusa framtiden för renoveringsuppbyggnaden beror främst på att husen i Finland börjar bli rätt gamla och också på att det är "pop" att inreda och renovera sina hus och bostäder. En annan orsak till ökningen är också att hushållsavdraget för renoveringar höjdes i början av år 2009 till 3000 euro per hushåll. (RT suhdanne katsaus 4, 2010)

Från figuren nedan kan man tydligt se hur renoverings branschen har vuxit ända sedan år 1975.

Figur 2. Renoveringsuppbyggnadsarbetens värde. (RT suhdanne katsaus 5, 2010)

2.1 Saneerausliike Falck Oy

Saneerausliike Falck är ett litet byggföretag som är grundat år 2007 i Borgå och som håller på med renoveringsuppbyggnad och sanering. Företaget har två heltids anställda och har specialiserat sig på sanerings arbeten. Åren 2007-2008 fungerade företaget som enskild näringsidkare men i början av år 2009 bytte man bolagsform till aktiebolag. (Veli-Matti Falck 1)

Byte av bolagsform skedde främst för att man ville utveckla företaget vidare och aktiebolags form som ansågs svara bättre på företagets behov än enskild näringsidkare. Företaget är nytt, men man har ändå fått en bra start eftersom man har goda samarbetspartners och kontakter och även i dessa svåra tider har företaget haft gott om jobb och det ser bra ut också för framtiden. En analys av företaget i sin helhet är också bra att göra eftersom det är frågan om ett nytt företag och statistiskt sätt kan det vara svårt för nya företag under de första verksamhetsåren. (Veli-Matti Falck 1)

Företaget har utlokaliserat bokföringen och löneräkningen men ägaren sköter själv om faktureringen och andra pappersjobb. Till de mest tidskrävande uppgifterna hör faktureringen, och det brukar ofta dröja en tid innan man skickar ut fakturorna p.g.a. tidsbrist. Man håller reda på försäljningsfordringarna och fakturorna genom att mata in dem i reskontran. Från reskontran är det sedan enkelt att se vilka fakturor som skall betalas och när. Likviditeten brukar man följa med genom brukskontots kontoutdrag som fås från banken. Att göra offerter för olika projekt är också ett jobb som är mycket tidskrävande. Kostnaderna för olika projekt följs upp och man vill givetvis inte överskrida de värden som man uppgett i offerten.(Veli-Matti Falck 1)

Företaget har grundats och ägs av Veli-Matti Falck. Veli-Matti Falck har utfört byggnadslinjen i yrkesskolan och har flera års erfarenhet av byggnads och sårings jobb i flera olika företag. (Veli-Matti Falck 1)

Till företagets framtida planer hör att etablera sig på marknaden d.v.s. att få ett gott rykte på marknaden vilket gör det enklare att få nya jobb. Man har också försökt att jobba så billigt som möjligt, för att enklare få jobb, och att höja en aning på marginalerna i framtiden kommer att vara nödvändigt eftersom man vill öka på företagets vinster och lönsamhet. Till framtidsplanerna hör eventuellt också att byta nisch från renoverings arbeten och börja med husbygge, för att få större projekt och därmed högre inkomster. Man har även funderat på att köpa upp något företag, eftersom det vore mycket enklare att få större projekt om företaget skulle vara lite kändare. (Veli-Matti Falck 2)

Bokslutet är något som inte används i det dagliga arbetet i företaget. Bokslutet används enbart till att se hur mycket vinst det gångna året har tillbringat säger Veli-Matti Falck. Man har inte heller funderat på om det faktiskt skulle vara någon nytta av att studera och analysera bokslutet dess vidare. Dock är man alltid öppen för att höra om och kanske även prova på nya metoder och hjälpmedel för att företaget skall fungera bättre. (Veli-Matti Falck 2)

2.1.1 SWOT-analys av företaget Saneerausliike Falck Oy

SWOT-analys är ett bra sätt att identifiera och döma företagets styrkor, svagheter, möjligheter och hot. Ordet SWOT kommer från engelskans strenghts, weaknesses, opportunities och threats.

<p>Styrkor</p> <ul style="list-style-type: none"> - Bra samarbetspartners - Vilja att jobba hårt - Företagaren är ung - Kunskap 	<p>Svagheter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Litet företag, begränsar verksamheten - Nytt företag på marknaden
<p>Möjligheter</p> <ul style="list-style-type: none"> - Utvidga företaget - Anställa mera personal 	<p>Hot</p> <ul style="list-style-type: none"> - Hård konkurrens på marknaden - Ägaren/personalen insjuknar

Saneerausliike Falck Oy har många viktiga styrkor. Man har ett gott samarbete med några andra byggföretag, som hjälper företaget vid större jobb, och också kan man få jobb via dessa samarbetsföretag. Företaget har också goda relationer med en lokal järnaffär i Borgå och får många uppdrag därifrån. Dessutom har man flera större kunder som man regelbundet får uppdrag av. Företagaren och dess arbetstagare är också unga vilket är bra eftersom medelåldern på byggbranschen är rätt hög och det kommer att behövas nya unga företagare och arbetstagare på branschen eftersom det är en stor del som kommer att gå i pension under de närmaste åren. Företagets ägare har också en stor vilja att jobba mycket och hårt, vilket är viktigt om man vill etablera sig på marknaden, man har också en massa kunskap inom företaget som behövs för att utföra projekt och för att få ett gott rykte på marknaden. (Veli-Matti Falck 1)

Svagheterna för Saneerausliike Falck Oy är att man är ett litet företag och därför inte kan ta åt sig några större jobb, vilket egentligen inte heller hör till deras nisch eftersom man koncentrerar sig på sanerings jobb. En annan svaghet är också att man är ett nytt företag på marknaden vilket alltid är svårt. (Veli-Matti Falck 1)

Företaget har fått en bra start och har mycket jobb i hela Nylands län. Företaget har därför också goda möjligheter att anställa mera personal och utvidga sig i framtiden. (Veli-Matti Falck 1)

Hoten för företaget är att det finns en massa företag på marknaden och konkurrensen är sten hård. Den rådande ekonomiska situationen i världen hämtar också en viss osäkerhet i verksamheten. Lågkonjunktur har dock inte ännu slagit i små byggföretag utan det är främst de stora företagen som har lidit av det. I ett litet företag här det alltid ett hot om företagets ägare eller någon av personalen insjuknar. I värsta fall kan detta leda till att något jobb blir försenat och man hamnar betala vite på det försenade jobbet. Det största problemet uppstår om själva ägaren insjuknar eftersom det är han som håller i alla trådar och som jobbar mest. (Veli-Matti Falck 1)

3. BOKSLUT

Företagets bokslut innehåller en massa information om företagets resultat och dess ekonomiska ställning. Denna information är nyttig för både ägarna och eventuella investerare och ger en god bild av företagets lönsamhet och ställning. (Ilari Salmi, Leena Rekola-Nieminen (2004), Tilinpäätöksen rakentaminen ja tulkinta (s.13))

Bokslutet bygger på företagets bokföring, som i sin tur bygger på bokföringslagen. Ett bokslut består av en resultaträkning och en balansräkning samt bilagor

till dessa. Ett bokslut görs för varje redovisningsperiod. En redovisningsperiod är ofta 1 kalenderår. (Jarmo Leppiniemi, Raili Leppiniemi (1997), Tilinpäätöksen tulkinta (s.37-38)).

Resultaträkningen visar hur företagets resultat har uppstått medan balansräkningen visar företagets ekonomiska ställning. (Kari Alhola, Aarne Koivikko, Päivi Rätty, Olavi Tuominen (2001), Tilinpäätöksen sisältö ja toteutus (s. 23)

Från tabellen nedan kan man se hur resultaträkningen och balansräkningen kopplar sig till varandra.

Tabell 1. Sambandet mellan resultaträkningen och balansräkningen (Niskanen & Niskanen 2003, s. 18)

Balansräkningen	
Passiva	Aktiva
-	
Bestående aktiva	Eget kapital
jord- och vattenområden	Aktie kapital
fastigheter	Räkenskapsperiodens vinst
...	
Rörliga aktiva	Främmande kapital
Omsättningstillgångar	...

Resultaträkning
Omsättning
Material och tjänster
Personalkostnader
...
...
Räkenskapsperiodens vinst

3.1 Resultaträkningen

Resultaträkningen visar hur företagets resultat har uppstått under räkenskapsperioden. Högst uppe i resultaträkningen finns företagets omsättning. Omsättningen består av alla intäkter av den egentliga verksamheten, d.v.s. försäljningen. Från omsättningen subtraherar man sedan alla kostnader som har uppstått för att åstadkomma försäljningen. Från resultaträkningens nedersta rad, efter att

man subtraherat alla kostnader från omsättningen, kan man se företagets vinst/förlust på vilken man sedan betalar skatt. Resultaträkningen visar alltså hur företaget har presterat rent ekonomiskt under den gångna räkenskapsperioden. Resultaträkningen har alltså en viktig roll för företagets verksamhet och fungerar inte bara som underlag för en bokslutsanalys. (Jarmo Leppiniemi, Raili Leppiniemi (1997), Tilinpäätöksen tulkinta (s.42-46)).

3.2 Balansräkningen

När man ser på ett bokslut så koncentrerar man sig ofta på resultaträkningen eftersom den visar företagets vinst/förlust, vilket är någonting man ofta är intresserad av. Eftersom bokföringslagen säger att företagets bokslut skall ge en rättvis bild av företagets resultat och ekonomiska ställning är också balansräkningen viktig. Balansräkningen visar bl.a. uppgifter om företagets tillgångar, skulder och det egna kapitalet. (Jarmo Leppiniemi, Raili Leppiniemi (1997), Tilinpäätöksen tulkinta (s.47-50)).

Balansräkningen består av två delar, den aktiva sidan med företagets tillgångar och den passiva sidan där man ser hur företaget har finansierat tillgångarna och hela företagsverksamheten. (Niskanen & Niskanen 2003, s. 38)

Den aktiva sidan består av bestående aktiva, och rörliga aktiva. Under bestående aktiva finns de poster som hämtar vinst till företaget under flera år, t.ex. jord- och vattenområden, eller fastigheter. Under rörliga aktiva finns ofta omsättningstillgångarna, t.ex. lager. Den passiva sidan består av eget kapital och främmande kapital, och visar hur man har finansierat verksamheten. Det egna kapitalet består av aktiekapitalet, vinster från tidigare år och dessutom ser man räkenskapsperiodens vinst. Det främmande kapitalet består av långfristiga och kortfristiga skulder. Under de långfristiga skulderna hittar man t.ex. banklån. Medan de kortfristiga skulderna kan bestå av leverantörsskulder. Det är viktigt

att veta hur mycket kortfristiga skulder man har, för att kunna försäkra sig om att man klarar av att betala dem i tid. (Niskanen & Niskanen 2003, s. 40-46)

3.3 Bilagorna

Bilagorna till bokslutet är också mycket viktiga. Bilagorna ger oss information om hur de olika posterna i resultat- och balansräkningen byggs upp. Informationen som fås från bilagorna kan hjälpa då man korrigerar resultaträkningen och balansräkningen för olika ändamål, t.ex. då man gör skatteplanering. (Jarmo Leppiniemi, Raili Leppiniemi (1997), Tilinpäätöksen tulkinta (s.52)).

Bilagorna kan också innehålla information om tillfälliga extra vinster eller förluster, vilket kan vara mycket viktig information då man tar ställning till företagets ekonomiska situation.

3.4 Bokslutsanalys

Företagets officiella bokslut fungerar som byggsten för en bokslutsanalys. För att kunna förstå och använda sig av bokslutsinformationen bör man göra en bokslutsanalys för att man skall få ut och kunna tolka just den information som man är intresserad av. Bokslutet bygger på lag och alla företag måste göra ett bokslut för varje bokföringsperiod, men en bokslutsanalys är inte på något vis lagstadgad. Eventuella investerare, men också företagets ledning brukar ofta utföra bokslutsanalyser, eftersom en bokslutsanalys är ett utmärkt sätt att få information om ett företag och dess ekonomiska ställning.

Bokslutsanalys innebär att man försöker förstå vad företagets framgångar eller motgångar beror på, med hjälp av att analysera bokslutets innehåll och olika nyckeltal som man räknat ut utgående från bokslutet. Man bör försöka att inte

enbart blint stirra på talen, utan man borde också försöka fundera på vad som ligger bakom dessa siffror i bokslutet. Det kan dock vara svårt eller nästan omöjligt att få veta exakt vilka händelser som ligger bakom dessa siffror, eftersom bokslutsinformationen inte är så utförlig. Företagets ledning har dock tillgång till all information som ligger bakom siffrorna i bokslutet och kan därmed göra en djupare och mera trovärdig analys än vad en utomstående analytiker har möjlighet till. (Niskanen & Niskanen 2003, s. 10-11)

Bokslutet innehåller en massa information, och det finns också flera olika parter som använder sig av denna information och är intresserade av denna. Företagets ägare är en part som använder bokslutsinformationen i sitt dagliga arbete. Det är dock inte bara företagets nuvarande ägare som är intresserade av denna information, utan också potentiella investerare och eventuella nya ägare är minst lika intresserade av bokslutets information som de nuvarande ägarna. Också olika analytiker som har som jobb att följa med aktiemarknaden och dess utveckling är intresserade av boksluts informationen och gör analyser utgående från dem. Det finns dock olika sätt att göra en bokslutsanalys, och olika parter lägger tyngdpunkten på analysen på olika sätt och därmed kan också resultatet och slutsatserna från analysen variera beroende på vem eller för vem man gjort analysen. Vissa ägare är t.ex. intresserade av lönsamheten medan andra kan vara intresserade av hur stor dividend utdelning man kan vänta sig. Förutom ägarna, är också företagets ledning intresserad av bokslutsinformationen. Företags ledningen använder sig av bokslutsinformationen i sitt dagliga arbete speciellt då man gör större investerings och finansierings beslut. Detta dock enbart i större företag, i små företag är det inte relevant att dagligen använda sig av bokslutsinformationen, men dock finns det situationer där man kan ha nytta av den ekonomiska informationen speciellt vid större investerings beslut bör man nog använda sig av bokslutet som hjälpmedel. Genom att räkna ut nyckeltal gällande lönsamheten, kan företagsledningen rätt enkelt få en översikt av vilka delar av företaget som är mest lönsamma/olönsamma. Med hjälp av denna information kan man sedan göra eventuella investeringar, eller vid behov sanerings beslut. Då man funderar på investeringar är det dock också viktigt att

man ser på soliditeten och skuldsättningsgraden för att få information om hur man eventuellt skulle kunna finansiera eventuella investeringar, detta är även viktigt för små företag. Också personalen kan vara intresserad av företagets bokslutsinformation. Speciellt i dessa dåliga tider då flera företag säger upp personalen, och eftersom bokslutet ger information om företagets lönsamhet och ekonomiska ställning, är det också ett sätt för personalen att analysera hur troligt det är att det inte blir uppsägningar inom företaget. Flera företag har också olika belöningsystem som bygger på den ekonomiska välfärden inom företaget, bokslutet är alltså också ett bra sätt för personalen att se hur det egentligen går för företaget och om man kan vänta sig eventuella bonusar. Finansierare är givetvis också intresserade av bokslutsinformationen. Om företaget exempelvis anhåller om lån från banken, vill banken förstås försäkra sig om att företaget kan betala lånet tillbaka inom utsatt tid. Bankerna är intresserade av företagets återbetalningsförmåga, och denna information kan man också räkna ut genom att analysera bokslutet. En annan part som också är intresserad av företagets återbetalningsförmåga är leverantörerna som leverera varor åt företaget. Denna information används speciellt då man bestämmer sig om olika kreditgränser. Förutom ovannämnda parter, är också myndigheterna intresserade av företagets bokslut, och bokslutet fungerar som en sorts övervakningsinstrument speciellt för skattemyndigheterna, eftersom de vill försäkra sig om att den information som företaget ger ut är sann, så att beskattningsuppgifterna stämmer. (Niskanen & Niskanen 2003, s. 13-17)

3.5 Hur gör man en bokslutsanalys

För att göra en bokslutsanalys, måste man först standardisera materialet, så att det går att jämföra resultaten med föregående års resultat eller med andra företag. Detta görs genom att justera både resultaträkningen och balansräkningen. Eftersom boksluten i Finland regleras kraftigt av lagstiftningen, innebär justeringen främst att man omorganiserar posterna i bokslutet. Efter att man gjort justeringarna i bokslutet bör man fundera på vad man vill analysera, och hur man

vill analysera. Man brukar ofta använda sig av procent baserat bokslut, trendanalys, nyckeltalsanalys eller kassaflödesanalys. (Niskanen & Niskanen 2003, s. 19)

3.6 Justering av resultaträkningen

Högst uppe på den justerade resultaträkningen hittar man omsättningen, precis som i den officiella resultaträkningen. Omsättningen består av företagets egentliga verksamhet, d.v.s. försäljningen, från vilket man har subtraherat givna rabatter, mervärdesskatt och direkta skatter tillhörande försäljningen. Under omsättningen finns posten övriga rörelseintäkter. Till övriga rörelseintäkter hör sådana intäkter som är liknande som företagets försäljning, men inte ändå hör till företagets egentliga verksamhet, t.ex. hyresinkomster. Övriga rörelseintäkter kan också innehålla försäljningsvinster av egendom, om dessa försäljningsvinster har uppstått då man t.ex. har sålt bort en del av företaget, så bör dessa intäkter flyttas till extra ordinära intäkter i den justerade balansräkningen. Om det finns andra engångsföreteelser så bör dessa också flyttas till extraordinära intäkter, för att man enkelt skall kunna göra jämförelser till föregående år eller med andra företag. (Niskanen & Niskanen 2003, s.62- 63)

Efter intäkterna listas utgifterna. Till köpta tjänster räknas utgifter som t.ex. utgifter för underleverantörer eller personal som man hyrt från personaluthyrnings företag. Till köpta tjänster tillhör endast sådana utgifter för arbetskraft som har direkt med produktion eller försäljningen att göra. Detta betyder att t.ex. bokföringskostnader inte hör hit, utan till övriga kostnader. Kalkylerad korrigerings av löner är någonting som ofta berör små företagare, eftersom dessa ofta inte tar ut lön utan privatuttag som minskar på det egna kapitalet. Om det är så, bör man tillsätta den kalkylerade korrigeringen av löner, så att denna utgift också syns i resultaträkningen. Om ägarens lön inte syns i resultaträkningen, är det rätt så omöjligt att göra en tillförlitlig jämförelse mellan olika små företag. Under nettoresultatet finns uppgifter om extraordinära intäkter och utgifter, dessa pos-

ter består av sådana intäkter och utgifter som inte har med den egentliga verksamheten att göra, utan är främst engångsföreteelser som t.ex. försäljning av en del av företaget. (Yritystutkimusneuvottelukunta 1999, s.15-.21)

Från tabellen nedan kan man se grunden för den justerade resultaträkningen.

Tabell 2. Den justerade resultaträkningen. (Niskanen & Niskanen 2003, s. 18)

OMSÄTTNING

Rörelsens övriga intäkter

RÖRELSENS INTÄKTER TOTALT

Material och tillbehör

Köpta tjänster

Personalkostnader

Kalkylerad korrigerig av löner

Rörelsens övriga kostnader

Ökning/minskning av färdigvarulager

DRIFTSBIDRAG

Avskrivningar enligt plan

Nedskrivning av bestående aktiva

Nedskrivning av rörliga aktiva

RÖRELSERESULTAT

Intäkter av andelar och övriga placering-

ar

Övriga ränteintäkter och finansiella in-
täkter

Räntekostnader och övriga finansiella
kostnader

Kursdifferenser

Nedskr. på placeringar och finansiella
värdep.

Direkta skatter

NETTORESULTAT

Extraordinära intäkter

Extraordinära kostnader

TOTALRESULTAT

Ökning/**minksning** av avskrivningsdiffe-
rens

Ökning/ minskning av frivilliga reserve-
ringar

Kalkylerad korrigerig av löner

Övriga resultatkorrigeringar

RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT

3.7 Justering av balansräkningen

Balansräkningen bör också justeras. I den justerade balansräkningen kombinerar man flera poster som finns skilt i den officiella balansräkningen, men det finns också poster som leasingansvars förbindelser vilka inte alls existerar i den officiella balansräkningen. (Niskanen & Niskanen 2003, s.70)

De materiella tillgångarna består bl.a. jord- och vattenområden, byggnader och konstruktioner och maskiner och inventarier. Jord- och vattenområden kan t.ex. vara olika tomter, skog eller vattenområden. Posten byggnader och konstruktioner kan bestå av industribyggnader, kontorsbyggnader eller lager. Maskiner och inventarier kan t.ex. vara bilar eller verktyg som man behöver för verksamheten. Dessa poster kan tas direkt från den officiella balansräkningen och inga justeringar är nödvändiga. Leasingansvarsförbindelser är en post som inte finns i den officiella balansräkningen. Denna post bör innehålla alla leasingavgifter som skall betalas inom de närmaste åren. Detta är en information som ofta hittas från det officiella bokslutets bilagor. Posten kortfristiga fordringar till kundfordringar, interna kundfordringar, övriga interna fordringar och övriga fordringar. I de interna fordringarna finns fordringar från företag i samma koncern eller från andra ägarintresseföretag, i den officiella balansräkningen finns inte denna post, utan allt är inbakat i de kortfristiga fordringarna. Posten övriga fordringarna innehåller fordringar från utomstående parter, det kan vara frågan om t.ex. lånefordringar. (Yritystutkimusneuvottelukunta 1999, s.22-29)

Aktiekapitalet innehåller grundkapitalet som ägarna har satsat. Överkursfond är en post som kan användas om man vill öka på aktiekapitalet. Posten övriga fonder hör t.ex. eventuella reservfonder som företaget har med vilka man kan t.ex. täcka eventuella förluster eller höja på aktiekapitalet. Den balanserade vinsten innehåller vinster och förluster från föregående år, eventuella dividendutdelningar har dock subtraherats från dessa vinster. Gemensamt för alla dessa ovannämnda egna kapitalets poster är att de inte behöver justeras, utan man kan ta dem rakt från den officiella balansräkningen. Räkenskapsperiodens resultat är dock en post som man eventuellt bör justera. Om företaget har flyttat den nuvarande räkenskapsperiodens dividendutdelning till dividendskuld, bör

man justera detta genom att flytta dividendskulden tillbaka till den balanserade vinsten. Det främmande kapitalet delas upp i långfristigt och kortfristigt främmande kapital. Med kortfristigt främmande kapital menar man sådana lån som man måste betala tillbaka inom ett år, medan långfristigt främmande kapital är lån med en längre betalningstid. Lån av kredit institut är t.ex. banklån och masskuldbrevslån. Denna post bör justeras t.ex. om man har tagit lån i utländsk valuta och skrivit in kursdifferens förluster. (Niskanen & Niskanen 2003, s. 77-81)

De obligatoriska reserveringarna är för företaget obligatoriska utgifter till vilka man inte väntar sig några inkomster, till denna post hör den officiella balansräkningens poster pensionsreserveringar, skattereserveringar och övriga obligatoriska reserveringar. Leasingansvarsförbindelserna tas upp både på den aktiva och passiva sidan av den justerade balansräkningen. Posten räntebärande kortfristiga skulder innehåller räntorna för det långfristiga främmande kapitalet. Posten övriga räntefria kortfristiga skulder innehåller den officiella balansräkningens övriga skulders räntefria andel samt resultatregleringar. Om denna post innehåller dividendskulder från pågående räkenskapsperiod bör det justeras. (Yritystutkimusneuvottelukunta 1999, s.39-41)

Tabell 3. Den justerade balansräkningen (Niskanen & Niskanen 2003, s.70-71, 78)

Aktiva	Passiva
BESTÄENDE AKTIVA	EGET KAPITAL
Immateriella tillgångar:	Aktiekapital
Forskningsutgifter	Överkursfond
Utvecklingsutgifter	Övriga fonder

Övriga immateriella tillgångar	Balanserad vinst
Immateriella tillgångar totalt	Räkenskapsperiodens resultat
	Kapitallån
Materiella tillgångar:	Balansräkningens eget kapital totalt
Jord- och vattenområden	
Byggnader och konstruktioner	Avskrivningsdifferens
Maskiner och inventarier	Frivilliga reserveringar
Övriga materiella tillgångar	Avskrivningsdifferens och reserveringar to- totalt
Materiella tillgångar totalt	
	Justeringar till eget kapital
Placeringar:	Justerat eget kapital totalt
Intärna aktier och anelar	
Övriga aktier och andelar	FRÄMMANDE KAPITAL
Interna fordringar	
Övriga fordringar och placeringar	Lån av kredit institut
Placeringar och långfristiga fordringar totalt	Pensionslån
	Erhållna förskott
Leasingansvarsförbindelser	Interna skul- der
	Övriga långfristiga skulder
RÖRLIGA AKTIVA	Långfristigt främmande kapital totalt
Material och förnödenheter	Skatteskuld

Varor under tillverkning	Obligatoriska reserveringar
Färdiga varor	Leasingansvarsförbindelser
Övriga omsättningstillgångar	
Omsättningstillgångar totalt	Räntebärande kortfristiga skulder
	Erhållna förskott
Kundfordringar	Leverantörskulder
Interna kundfordringar	Interna leverantörskulder
Övriga interna kundfordringar	Övriga interna skulder
Övriga fordringar	Övriga räntefria kortfristiga skulder
Kortfristiga fordringar totalt	Kortfristigt främmande kapital totalt
Kassa och finansiella värdepapper	Korrigerat främmande kapital totalt
AKTIVA TOTALT	PASSIVA TOTALT

3.8 Procentbaserat bokslut och trendanalys

Efter att man justerat både resultaträkningen och balansräkningen är det dags att börja med själva bokslutsanalysen. Ett sätt att analysera bokslutet är att göra ett procentbaserat bokslut. Procentbaserat bokslut innebär att man i resultaträkningen sätter alla poster i proportion till omsättningen (omsättningen=100%), medan man i balansräkningen sätter posterna i proportion till balansräkningens totala summa. Från det procentbaserade bokslutet kan man t.ex. se hur stor andel av omsättningen kostnaderna är, och så kan man snabbt urskilja vilka som är de största kostnaderna. Det procentbaserade bokslutet är

ett bra och överskådligt sätt att jämföra olika posters relation till omsättningen, och också hur de olika posterna har utvecklats i jämförelse till föregående år. Att jämföra olika storleks företag är också någonting som är mycket enklare då man har förändrat bokslutet till procentbaserat. Man bör dock inte jämföra företag från olika branscher eftersom de kan ha en helt annan kostnadsstruktur och olika vinstmarginaler. Då man jämför det gångna året med de föregående åren, är det också viktigt att man funderar på vad eventuella förändringar beror på, eftersom det egentligen inte är någon nytta av att enbart se hur olika poster har förändrats under de senaste åren om man inte vet varför dessa förändringar har skett. Att försöka analysera orsakerna till dessa förändringar kan vara rätt svårt, speciellt för en utomstående som inte har all tillgång till all information om företaget. Dock kan man få en massa information från bokslutets bilagor och årsberättelserna. (Niskanen & Niskanen 2003, s.89-96)

Trendanalys innebär att man jämför olika års bokslut med varandra och ser hur de olika posterna har utvecklats. Jämförelsen görs så att man gör procentbaserade bokslut som bygger sig på det äldsta bokslutet som man vill ha med i jämförelsen och därefter gör jämförelser till detta. Alla posterna i det äldsta bokslutet är alltså 100 % och man sätter de nyare bokslutens poster i proportion till detta genom att jämföra hur många procent de är i proportion till det äldsta bokslutet. (Niskanen & Niskanen 2003, s.96)

3.9 Nyckeltalsanalys

Då man gör en bokslutsanalys brukar man också räkna ut olika nyckeltal med vilka man kan se hur det är ställt inom företaget. Man kan räkna ut olika tal som visar lönsamheten, betalningsförmågan och soliditeten. Då man räknar ut nyckeltal kan det också vara nyttigt att jämföra det egna företagets nyckeltal med andra liknande företag. Genom jämförelser med liknande företag kan man se hur det står till i företaget jämfört med andra liknande företag, och därefter se vad man har gjort bättre, eller sämre och därefter söka orsaker till varför det är

som det är och på det viset utveckla sin ägna verksamhet. Det finns ofta bokslutsanalyser i olika tidningar, och dessa analyser baserar sig ofta på en nyckeltals analys. Då man analyserar de tal man får, bör man jämföra dessa med föregående års tal, men också jämföra dessa tal med andra företag i samma bransch för att få en bild hur det står ställt med det egna företaget i jämförelse med andra liknande företag. Företagsanalyskommissionen har också räknat ut olika gränsvärden för många nyckeltal, d.v.s. man har kommit fram med olika värden för vad som är bra eller dåligt för ett företag. Man bör dock inte blint stirra på dessa värden eftersom dessa värden inte tar ställning till företagets bransch. (Niskanen & Niskanen 2003, s.110-112)

Jag har tagit upp olika nyckeltal för lönsamhet, betalningsförmåga och soliditet, som man även skulle kunna använda sig av i ett litet byggföretag.

3.9.1 Lönsamhet

Genom nyckeltalsanalys kan man främst analysera företagets lönsamhet på kortsikt, för att på långsikt kunna analysera företagets lönsamhet bör man ha räknat ut nyckeltalen flera år i rad och jämföra resultaten med varandra. Man brukar oftast räkna lönsamheten för hela företaget, fastän det skulle ofta vara intressant att räkna ut lönsamheten på en viss avdelning av företaget, det är dock mycket svårt att få information om vissa delar av företaget eftersom det inte normalt finns så detaljerad information i bokslutet. Företags ledning och andra intresserade inom företaget har dock tillgång till all information angående företaget och kan därmed också enkelt göra lönsamhetskalkyler på en viss avdelning. Detta kan vara speciellt nödvändigt i större företag med olika avdelningar, om man t.ex. tänker sanera en del av företaget, eller vill utvidga sin verksamhet på ett visst verksamhetsområde. (Niskanen & Niskanen 2003, s.112)

Rörelsevinsten berättar hur mycket som är kvar av rörelseintäkterna efter att man avdragit de finansiella posterna och skatterna.

Rörelseresultatsprocenten fås genom följande formel:

$$(\text{Rörelseresultat} / \text{rörelsens totala intäkter}) \times 100 = \text{Rörelseresultats-\%}$$

Med detta nyckeltal kan man jämföra olika företag eller branscher med varandra och också utvecklingen av enskilda företag. Ett rörelseresultat på över 10 % anses vara god, 5-10 % nöjaktigt och under 5 % svagt. ((Företagsanalytiskommisionen (1999), Företagsanalysens relationstal (s.54-56))

Nettoresultatet bör vara positivt för att ett företag skall kunna vara lönsamt. Nettoresultatet fås genom att man adderar resultaträkningens finansiella intäkter och subtraherar de finansiella kostnaderna och skatterna från rörelseresultatet.

$$(\text{Nettoresultat} / \text{rörelsenstotala intäkter}) \times 100 = \text{Nettoresultat-\%}$$

Finansieringsresultatet får man genom att addera avskrivningar och nedskrivningar till rörelseresultatet.

Finansieringsresultatet bör vara positivt eftersom det skall räcka till bl.a. företagets låneamorteringar, egen finansieringsandel av investeringar och ökning av rörelsekapitalet.

((Företagsanalytiskommisionen (1999), Företagsanalysens relationstal (s.54-56))

Avkastningen på totalkapitalet visar hur bra avkastning företaget ger på hela kapitalet som är bundet till verksamheten. Att jämföra avkastningen mellan olika företag är inte så enkelt eftersom företagen kan ha gjort värde uppskrivningar till sina anläggningstillgångar och därmed är avkastningen på totalkapitalet mindre än för företag som inte gjort uppskrivningar på sina anläggningstillgångar. En avkastnings procent på över 10 % kan anses som god, och under 5 % som

svag. ((Företagsanalyskommissionen (1999), Företagsanalysens relationstal (s.56-58))

Avkastningen på det investerade kapitalet mäter företagets lönsamhet i jämförelse till det räntekrävande kapital som investerats i företaget. Avkastningen på det investerade kapitalet är inte direkt jämförbart mellan olika företag eftersom det inte alltid finns tillräcklig information om i vilken mån det investerade främmande kapitalet är räntekrävande eller räntefritt. Avkastningen på det investerade kapitalet kan anses vara bra då det är lika stor eller större som kostnaderna för de räntekrävande främmande kapitalet som företaget har. ((Företagsanalyskommissionen (1999), Företagsanalysens relationstal (s.58-59))

Avkastningen på det egna kapitalet visar företagets förmåga att skapa avkastning på det kapital som ägarna har investerat i företaget. Det finns inga vägvisande tal för vad som är bra eller dåligt, utan avkastningskravet beror helt på ägarna och vad de kräver. ((Företagsanalyskommissionen (1999), Företagsanalysens relationstal (s.59-60))

3.9.2 Betalningsförmåga

Betalningsförmågan d.v.s. likviditeten visar hur bra företaget klarar av att betala sina kortfristiga skulder samt eventuella överraskande utgifter. (Niskanen & Niskanen 2003, s.117)

Quick ratio visar hurdan förmåga företaget har att betala sina kortfristiga skulder med sina finansieringstillgångar. Man måste dock komma ihåg att quick ratio visar företagets betalningsförmåga på bokslutsdagen, och inte hur betalningsförmågan har varierat under räkenskapsperioden, detta betyder att företagen kanske också försöker manipulera resultatet på ett sätt som gynnar företaget t.ex. i beskattningen. . (Niskanen & Niskanen 2003, s.120-121)

Quick ratio räknas ut genom följande formel:

Quick ratio=(Finansieringstillgångar-fordringar från intäktsföring enligt färdighetsgrad/Kortfristigt främmande kapital- kortfristiga erhållna förskott)

Quick ration kan anses vara bra då värdet är över 1 och dåligt om det ligger under 0,5. ((Företagsanalytiskommisionen (1999), Företagsanalysens relationstal (s.67))

Då man analyserar företagets betalningsförmåga brukar man också ofta räkna ut olika omloppstider för t.ex. försäljningsfordringar, leverantörsskulder och lager. Detta görs ofta eftersom det i teorin är bra att ha så låg omloppstid på försäljningsfordringarna och lagret som möjligt, medan man igen borde använda sig av den maximala betalningstiden då man betalar leverantörsskulder tillbaka. Detta är dock i teorin, i praktiken är det inte så svart vitt. Eftersom om man håller lagrets omloppstid så låg som möjlig, betyder detta också att lagret är lågt, och då kanske man inte kan betjäna kunderna på ett optimalt sätt. . (Niskanen & Niskanen 2003, s.122)

Försäljningsfordringarnas omloppstid är ett nyckeltal som kan vara intressant speciellt i små företag. Detta nyckeltal berättar hur snabbt kunderna betalar åt företaget, desto snabbare desto bättre. Försäljningsfordringarnas omloppstid kan räknas ut genom att dividera alla försäljningsfordringar man har i slutet av året med den genomsnittliga försäljningen per dag.

Försäljningsfordringarnas omloppstid= Försäljningsfordringarna/(försäljning/365)

3.9.3 Soliditet

Soliditeten visar företagets finansieringsstruktur och dess förmåga att klara av eventuella förluster även på långsikt. En soliditet på över 40 % kan anses vara god och en soliditet på under 20 % svag. Soliditetsprocenten kan räknas ut med följande formel:

Soliditets % = (justerat eget kapital/justerade balansräkningens slutsumma-erhållna förskott) x 100. ((Företagsanalytiskommisionen (1999), Företagsanalytiskommisionens relationstal (s.61-62))

Relativ skuldsättningsgrad:

Den relativa skuldsättningsgraden visar företagets främmande kapital i förhållande till omsättningen. Om ett företag har en hög relativ skuldsättningsgrad så måste företaget också ha ett högt rörelseresultat för att klara av kostnaderna för det främmande kapitalet. En relativ skuldsättningsgrad på under 40 % kan anses vara bra och en på över 80 % dåligt. Den relativa skuldsättningsgraden bör enbart jämföras med företag inom samma bransch för att få en pålitlig jämförelse. (Företagsanalytiskommisionen (1999), Företagsanalytiskommisionens relationstal (s.60))

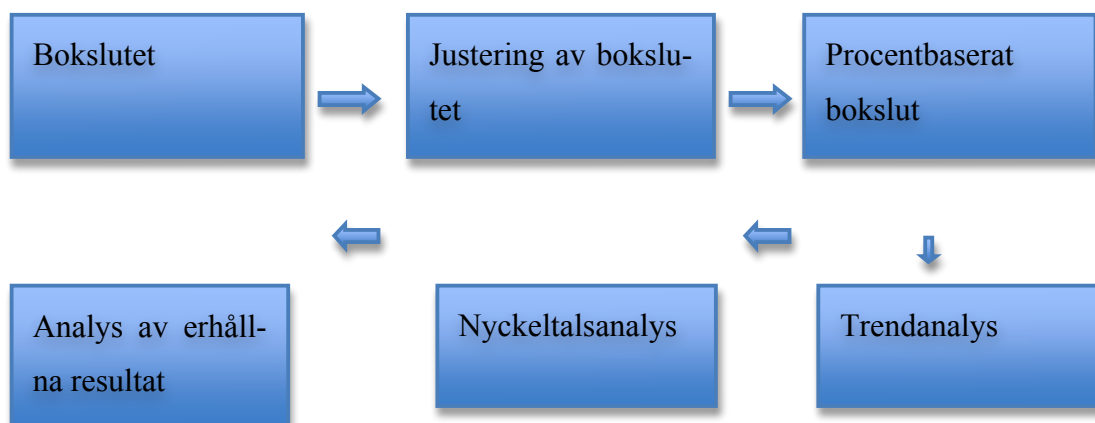
Förutom dessa ovan nämnda nyckeltal, finns det en massa andra, vilka kanske inte är så viktiga inom ett litet nygrundat byggföretag, och därför har dessa inte heller tagits upp.

4. BOKSLUTET I DET DAGLIGA ARBETET HOS SANEERAUSLIKE FALCK OY

I denna del av arbetet kommer jag att justera Saneerausliike Falck Oy:s bokslut så att det är redo för analys. Jag kommer också att ta fram konkreta exempel

för när och hur man i företaget Saneerausliike Falck Oy skulle kunna använda sig av bokslutet och den övriga ekonomiska informationen man har tillgång till i det dagliga arbetet. Jag kommer att utgående från diskussionen med Veli-Matti Falck att komma fram med exempel av situationer där man skulle kunna få hjälp i av att använda sig av bokslutsinformationen. Jag kommer inte att göra en trendanalys eftersom företaget nyligen bytt bolagsform och bara har ett bokslut tillgängligt.

Det är mycket vanligt att företag har en räkenskapsperiod motsvarande ett kalenderår, och så är det också i företaget Saneerausliike Falck Oy. Eftersom bokslutet kommer varje år är det också naturligt att man bekantar sig närmare med bokslutet och även gör en bokslutsanalys årligen. En enkel verksamhetsmodell skulle vara att man varje år då man får bokslutet bestämmer sig för att göra en bokslutsanalys, d.v.s. först justerar man både den officiella resultaträkningen och balansräkningen, sedan gör man ett procentbaserat bokslut av den justerade resultaträkningen och balansräkningen. Efter detta kan man göra en trendanalys, dock måste företaget ha haft verksamhet i några år för att man skall kunna göra detta. Efter att man gjort trendanalysen kan man räkna ut nyckeltal som intresserar. Efter att man gjort allt detta är det dags att fundera på resultaten och göra jämförelser med föregående år och även andra företag i samma bransch. I figur 3 har jag åskådliggjort bokslutsanalysens olika steg som Saneerausliike Falck Oy borde göra framöver.

Figur 3. Verksamhetsmodell för bokslutsanalys.

Då man gör en analys årligen, får man mycket mera ut av hela analysen eftersom man då kan jämföra resultaten med föregående års resultat. Jämförelserna med föregående års resultat görs genom att göra ett procentbaserat bokslut och att sedan även räkna ut olika nyckeltal som man är intresserad av och göra en trendanalys. Vid diskussioner med Veli-Matti Falck kom det fram att man skulle vilja öka på vinsterna och företagets lönsamhet. Lönsamheten kan man följa upp t.ex. genom att räkna ut avkastningen på det totala kapitalet. Sedan om siffrorna visar att lönsamheten faktiskt har blivit bättre, gäller det att fundera på orsakerna till detta. Att lönsamheten blir bättre kan förstås bero på flera saker, man kan t.ex. ha sagt upp personal eller så har man helt enkelt bara jobbat mera kostnadseffektivt och snabbare vilket gör att man med samma mängd personal har kunnat ta emot mera jobb. Dessa orsaker som jag tagit upp är dock bara enstaka exempel och förbättringen av lönsamheten kan ha berott på många andra faktorer. Iden är alltså att ta en funderare över hur verksamheten har förändrats gentemot föregående år. Efter att man kommit på orsakerna så kan man antingen besluta sig för att fortsätta i samma stil eller eventuellt göra några ändringar. Situationer där företaget kan ha nytta av bokslutsinformationen uppkommer både på kort- och långsikt. I figur 4 har jag åskådliggjort konkreta exempel på dessa situationer i företaget Saneerausliike Falck Oy.

Figur 4. Situationer där företaget kan ha nytta av bokslutsinformationen.

Att jämföra nyckeltalen med andra företag i samma bransch kan också vara nyttigt och ge nya idéer. Då man jämför nyckeltalen med andra företag i samma bransch kan man enkelt åskådliggöra var man ligger i jämförelse med andra liknande företag. Då man har gjort det procentbaserade bokslutet kan man också enkelt göra jämförelser mellan olika stora företag. Efter att man gjort jämförelser kan man börja fundera på vad eventuella avvikelser beror på och därmed få nya idéer för att förbättra den egna verksamheten. Intressanta jämförelser skulle t.ex. kunna göras av företagets intäkter och kostnader, lönsamheten eller hur företagen är finansierade.

4.1 Justering av Saneerauslike Falck Oy:s bokslut

Bokslutsperioden för bokslutet som jag kommer att justera är 22.12.2008-31.12.2009. Som man kan se från tabell 5, har inga justeringar till balansräkningen gjorts, jämför med bilaga 1. I den justerade resultaträkningens post personalkostnader, har man sammanslagit den officiella resultaträkningens poster löner och arvoden, pensionskostnader och övriga personalkostnader, se tabell 4. Eftersom man inte gjort några justeringar, utan bara sammanslagit dessa poster, är det inte några nyckeltal som förändras heller.

Personalkostnaderna innehåller alla löner och arvoden samt övriga personalkostnader. Posten köpta tjänster innehåller kostnaderna för underleverantörer och hyres personal. Inga kalkylerade korrigeringar av löner måste göras, eftersom det är frågan om ett aktiebolag och ägaren har betalat ut lön åt sig själv helt normalt. Denna lön syns alltså i resultaträkningen. Inkomstskatterna finns under posten direkta skatter.

Talen är manipulerade men baserar sig på de ursprungliga. Handledaren har sett de ursprungliga talen.

Tabell 4. Saneerausliike Falck Oy:s justerade resultaträkning.

OMSÄTTNING	774987
Rörelsens övriga intäkter	
RÖRELSENS INTÄKTER TOTALT	774987
Material och tillbehör	-109174
Köpta tjänster	-311283
Personalkostnader	-252026
Kalkylerad korrigering av löner	
Rörelsens övriga kostnader	-77925
Ökning/minskning av färdigvarulager	
DRIFTSBIDRAG	24580
Avskrivningar enligt plan	-2742
Nedskrivning av bestående aktiva	
Nedskrivning av rörliga aktiva	
RÖRELSERESULTAT	21838
Intäkter av andelar och övriga placeringar	
Övriga ränteintäkter och finansiella intäkter	
Räntekostnader och övriga finansiella kostnader	-23
Kursdifferenser	
Nedskr. på placeringar och finansiella värdep.	
Direkta skatter	-5672
NETTORESULTAT	16143
Extraordinära intäkter	
Extraordinära kostnader	
TOTALRESULTAT	16143
Ökning/minskning av avskrivningsdifferens	
Ökning/ minskning av frivilliga reserveringar	
Kalkylerad korrigering av löner	
Övriga resultatkorrigeringar	
RÄKENSKAPSPERIODENS RESULTAT	16143

Inga justeringar har gjorts, utan talen från den officiella resultaträkningen har förflyttats rakt till den justerade balansräkningen. Posten övriga räntefria kortfristiga skulder innehåller den officiella resultaträkningens övriga skulders räntefria andel samt resultatregleringar. Från tabell 5 kan man se Saneerauslike Falck Oy:s justerade balansräkning. Talen är manipulerade men baserar sig på de ursprungliga. Handedaren har sett de ursprungliga talen.

Tabell 5. Saneerauslike Falck Oy:s justerade balansräkning.

AKTIVA

BESTÅENDE AKTIVA

Maskiner och inventarier	8226
Materiella tillgångar totalt	8226
Kundfordringar	90020
Övriga fordringar	26109
Kortfristiga fordringar totalt	116129
Kassa och finansiella värdepapper	582
AKTIVA TOTALT	124937

PASSIVA

EGET KAPITAL

Aktiekapital	5000
Räkenskapsperiodens resultat	16143
Balansräkningens eget kapital totalt	21143
Leverantörskulder	5900
Övriga räntefria kortfristiga skulder	97894
Kortfristigt främmande kapital totalt	103794
Korrigerat främmande kapital totalt	103794
PASSIVA TOTALT	124937

4.2 Den ekonomiska informationen som hjälpmedel

Från figur 5 kan man se olika situationer som företaget regelbundet påträffar samt situationer som kan uppkomma i framtiden. Punkterna 1-3 berör situationer på kortsikt och punkterna 4-5 situationer på långsikt.

<u>Problem/beslut</u>	<u>Vilken information</u>	<u>Var finns informationen</u>
------------------------------	----------------------------------	---------------------------------------

1. Betala löner	Finns det pengar	Likviditet
2. Betala kortfristiga skulder	Vad skall betalas och när	Balansräkningen
3. Kostnadsfördelningen inom företaget och i olika projekt.	Information om löne- och materialkostnader.	Resultaträkning
4. Byta nisch, investera i tillgångar.	Information om den ekonomiska situationen för att få lån.	Balansräkningen
5. Köpa upp ett annat företag.	Information om den ekonomiska situationen för att få lån, men också information om det andra företaget.	Båda företagens balansräkning och resultaträkning.

Figur 5. Kartläggning över företagets informationsbehov och bokslutsinformation.

1-2. Företagen har en massa betalningar som måste göras inom viss tid. Man måste bl.a. betala skatter och andra avgifter och löner åt personal. Då man gör dessa betalningar är det viktigt att företagets betalningsförmåga är i skick. Hurdan företagets betalningsförmåga är kan man ta reda på t.ex. genom att räkna ut quick ratio nyckeltalet, men detta anger dock läget på bokslutsdagen vilket inte behöver överensstämja med dagens läge. Information om de kortfristiga skulderna får man från balansräkningen. Uppdaterad information om vilka kortfristiga skulder som skall betalas fås från reskontran. I reskontran har man fört in alla fakturor som skall betalas. Då man betalar fakturor eller löner måste det finnas likviditet, denna information kan fås genom att kolla dagens kontoutdrag, som i sin tur fås från banken.

3. Att veta kostnadsfördelningen mellan löner och material är också viktigt att veta då man skriver försäljningsfakturor eftersom man måste särskilja denna information i fakturan. Informationen om kostnadsfördelningen kan också vara intressant att ha då man funderar på att höja priserna. Information om kostnaderna hittar man i företagets resultaträkning. Om man vill ha mera specifik information om kostnadsfördelningen i olika projekt, fås denna information enklast från offerten som man skickat åt kunden, dock är det bra att följa upp kostnaderna relaterade till ett visst projekt för att få se om kostnaderna överskridit de beräknade värden.

4. Saneerausliike Falck hade också eventuella planer på att byta nisch från renoveringsbranschen och börja med husbyggandet för att få större projekt. Detta skulle dock kräva investeringar i bl.a. maskiner. För att göra investeringar behövs pengar, om man inte har tillräckligt med pengar till förfogande måste man låna. Då man börjar fundera på att ta lån t.ex. banklån bör man försäkra sig för att man har möjlighet att få lån, d.v.s. man bör försäkra banken om att man kan

betala lånet tillbaka. Då man söker lån gäller det att titta på siffrorna på balansräkningens passiva sida, man bör se till att företaget har en bra soliditet och en relativt låg skuldsättningsgrad. Om dessa faktorer är i skick är det mycket lättare att få lån.

5. Till eventuella framtidsplaner ingick också att man kanske skulle köpa upp ett lite kändare företag för att enklare få större projekt. Att köpa upp ett annat företag som håller på med husbygge skulle i och för sig stöda planerna på att börja med husbygge. Ifall man skulle hitta ett lämpligt företag som har alla nödvändiga verktyg och eventuellt tomter som man skulle kunna bygga på skulle det kunna vara en lönsam investering ifall priset skulle vara rimligt. Att bestämma ett pris på ett företag är dock inte enkelt, men informationen för att göra detta kan man hitta i företagets boksluts information. Man bör bl.a. se på företagets tillgångar, soliditet och betalningsförmåga, information om dessa hittas i bokslutsinformationen.

5. AVSLUTNING

Denna utredning har redogjort för vad bokslutet innehåller för ekonomisk information, hur man skall behandla bokslutet samt tagit upp konkreta exempel på i vilka situationer företaget skulle kunna ha hjälp av att använda sig av den ekonomiska information man har tillgång till.

Saneerausliike Falck Oy är ett litet företag, och bokslutet innehåller inte heller så många poster, vilket betyder att det är rätt enkelt att justera bokslutet för att göra bokslutsanalys. Det kan vara en viss nytta av att använda sig av denna bokslutsinformation då man gör olika beslut både på kort- och långsikt. Besluten kan innebära betalning av löner eller kortfristiga skulder, investeringsbeslut eller företagsköp.

Inom företaget Saneerausliike Falck Oy har man inte över huvudtaget använt sig av den ekonomiska information som man har tillgång till, vilket kan vara rätt vanligt inom små företag. Jag hoppas att denna utredning kan ge företaget nya idéer om hur man skulle kunna utnyttja bokslutet för att få hjälp och stöd då man fattar olika beslut inom företaget. Denna utredning kan dock också vara till nytta för andra företag, speciellt småföretag eftersom alla småföretag inte kanske är så insatta i vad man kan ha för nytta av den ekonomiska informationen. Dessa situationer där man skulle kunna ha nytta av företagets ekonomiska information som tagits upp i denna utredning förekommer också i andra företag. Alla företag måste bl.a. betala löner och skulder. Man kan också vara intresserad av att göra investeringar.

KÄLLOR

Elektroniska:

RT suhdannekatsaus 1, 2010, [www], hämtat 5.11.2010, RT suhdanne syksy 2010.pdf

<http://www.rakennusteollisuus.fi/RT/Tilastot+ja+julkaisut/RT:n+suhdannekatsaukset/>

RT suhdannekatsaus 2, 2010, [www], hämtat 5.11.2010, RT suhdanne syksy 2010.pdf

<http://www.rakennusteollisuus.fi/RT/Tilastot+ja+julkaisut/RT%3an+suhdannekatsaukset/>

RT suhdannekatsaus 3, 2010, [www], hämtat 5.11.2010, RT suhdanne syksy 2010.pdf

<http://www.rakennusteollisuus.fi/RT/Tilastot+ja+julkaisut/RT%3an+suhdannekatsaukset/>

RT suhdannekatsaus 4, 2010, [www], hämtat 5.11.2010, RT suhdanne syksy 2010.pdf

<http://www.rakennusteollisuus.fi/RT/Tilastot+ja+julkaisut/RT%3an+suhdannekatsaukset/>

RT suhdannekatsaus 5, 2010, [www], hämtat 5.11.2010, RT suhdanne syksy 2010.pdf

<http://www.rakennusteollisuus.fi/RT/Tilastot+ja+julkaisut/RT%3an+suhdannekatsaukset/>

Skriftliga:

Bryman, Alan & Bell, Emma (2005), Företagsekonomiska forskningsmetoder.
ISBN: 914-707-510-4

Företagsanalyskommissionen (1999), Företagsanalysens relationstal.
ISBN:951-662-783-8

Ilari Salmi, Leena Rekola-Nieminen (2004), Tilinpäätöksen rakentaminen ja tulkinta. ISBN:951-37-4234-2

Jarmo Leppiniemi, Raili Leppiniemi (1997), Tilinpäätöksen tulkinta. ISBN:951-0-21245-8

Kari Alhola, Aarne Koivikko, Päivi Rätty, Olavi Tuominen (2001), Tilinpäätöksen sisältö ja toteutus. ISBN:951-0-25573-4

Niskanen, Jyrki, Niskanen Mervi (2003), Tilinpäätösanalyysi. ISBN:951-37-3701-2

Yritystutkimusneuvottelukunta (1999), Yritystutkimuksen tilinpäätösanalyysi.
ISBN:951-662-780-3

Muntliga:

Veli-Matti Falck 1, diskussion om vad Saneerausliike Falck vill få ut av detta arbete med Veli-Matti Falck 4.10.2010.

Veli-Matti Falck 2, diskussion om företaget och dess framtidsplaner, med Veli-Matti Falck 23.11.2010

BILAGOR

Bilaga 1. Saneerausliike Falck Oy:s resultaträkning. Siffrorna är manipulerade, men handledaren och sakgranskaren har haft tillgång till de ursprungliga.

Liikevaihto	774987.38
Materiaalit ja palvelut	
Aineet tarvikkeet ja tavarat	-
Ostot tilikauden aikana	109173.62
Ulkopuoliset palvelut	-311283.36
	-
Materiaalit ja palvelut yhteensä	420456.98
Henkilöstökulut	
Palkat ja palkkiot	-217677.40
Henkilösivukulut	-34348.36
Eläkekulut	-26491.88
Muut henkilösivukulut	-7856.48
Henkilöstökulut yhteensä	-252025.76
Poistot ja arvonalentumiset	
Suunnitelman mukaiset poistot	-2742.00
Poistot ja arvonalentumiset yhteensä	-2742.00
Liiketoiminnan muut kulut	-77924.64
Liikevoitto (-tappio)	21838.00
Rahoitustuotot ja -kulut	
Tuotot muista pysyvien vastaavien sijoituksista	
Muut korko- ja rahoitustuotot	
Korkokulut ja muut rahoituskulut	
Muille	-23.42
Rahoitustuotot ja kulut yhteensä	-23.42
Tulos ennen satunnaiseriä	21814.58
Satunnaiset erät	
Satunnaiset erät yhteensä	
Tulos ennen tilinpäätössiirtoja ja veroja	21814.58
Tilinpäätössiirrot	
Tilinpäätössiirrot yhteensä	
Tuloverot	-5671.8
Tilikauden voitto (tappio)	16142.78

Bilaga 1. Saneerausliike Falck Oy:s balansräkning. Siffrorna är manipulerade, men handledaren och sakgranskaren har haft tillgång till de ursprungliga.

VASTAAVAA

Pysyvät vastaavat

Aineettomat hyödykkeet

Aineettomat hyödykkeet yhteensä

Aineelliset hyödykkeet

Koneet ja kalusto 8226.00

Aineelliset hyödykkeet yhteensä 8226.00

Sijoitukset

Sijoitukset yhteensä

Pysyvät vastaavat yhteensä 8226.00

Vaihtuvat vastaavat

Vaihto-omaisuus

Vaihto-omaisuus yhteensä

Saamiset

Pitkäaikaiset

Pitkäaikaiset saamiset yhteensä

Lyhytaikaiset

Myyntisaamiset 90020.00

Muut saamiset 26109.20

Lyhytaikaiset saamiset yhteensä 116129.20

Saamiset yhteensä

Rahoitusarvopaperit

Rahoitusarvopaperit yhteensä

Rahat ja pankkisaamiset 581.66

Vaihtuvat vastaavat yhteensä 116710.86

VASTAAVAA YHTEENSÄ 124936.86

VASTATTAVAA

Oma pääoma

Osake-, osuus tai muu vastaava pääoma 5000.00

Muut rahastot

Muut rahastot yhteensä

Tilikauden tulos 16142.78

Oma pääoma yhteensä 21142.78

Tilinpäätössiirtojen kertynmä

Tilinpäätössiirtojen kertynmä yhteensä

Pakolliset varaukset

Pakolliset varaukset yhteensä

Vieras pääoma

Pitkäaikainen vieras pääoma

Pitkäaikainen vieraspääoma yhteensä

Lyhytaikainen vieras pääoma

Ostovelat 5899.92

Muut siirtovelat 86812.54

Siirtovelat 11081.62

Lyhytaikainen vieras pääoma yhteensä 103794.08

Vieras pääoma yhteensä 103794.08

VASTATTAVAA YHTEENSÄ 124936.86

